22

Tylko do użytku służbowego.

MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 18 PAŹDZIERNIKA 1943 r.

/P o r a n n y/

Uwagi wstępne.

Sprawy polskie.
Radiostacja im.T.Kościuszki składa hołd pamięci Tadeusza Kościuszki w związku z 126 rocznicą śmierci. Ta sama stacja mówiąc o zbliżaniu się wojsk sowieckich do granic polskich podkreśla, że "nie cieszy to rodzimej reakcji, która boi się tej nowej Polski, powstającej z męki narodu". Swit omawiając rozbicie ukraińskiej dywizji S.S. na małe oddziały i rozlokowanie ich po różnych krajach Europy dla funkcji policyjnych stwierdza, że w ten sposób skończyły się ukraińskie sny o potędze, a Europa sądzić będzie Ukraińców po ich czynach. W zakończeniu tej audycji stacja wzywa Ukraińców do współpracy z Polakami, podkreślając, że droga do niej na równych prawach jest otwarta. Weichselsender przynosi informacje z życia Niemców w Gen.Gub. Sprawy polskie poruszane są w związku z konferencją moskiewską, jednakowoż w znacznie węższym zakresie, niż to miało miejsce w ostatnich paru dniach.

Sprawy ogólne.
Radiostacje niemieckie omawiają przede wszystkim "katastrofalny" dla Amerykanów nalot na Schweinfurt Ilość strąconych samolotów waha się w informacjach stacji niemieckich od 121 do 199. Konferencja Trzech pozostaje w dalszym ciągu przedmiotem dociekań i dyskusji radiostacji niemieckich i neutralnych, przyczem omawia się artykuł "Prawdy" na ten temat. Dążenia pokojowe Finlandji omawiane są przez stacje szwedzkie, a nawet Transocean wspomina w jednej ze swych depesz, że "Finlandja pragnęłaby zawrzeć pokój, któryby jednak musiał dać im gwarancję zabezpieczającą przyszłość i wolność".

I.

Dotyczące Polski.

SWIT, po polsku, 15.X.19.10., 15.X.g.19.10 i 17.X.g.09.00
Niemcy, pomimo że mieli dość czasu, aby usztywnić obronę i kontr-atakować, nie zrobili tego. Ledwie starczy im sił, aby odwlec dzień klęski. Im bliżej granicy polskiej, znajdują się wojska rosyjskie, tem bardziej Niemcy starają się

przyjąć na siebie rolę obrońców Polski. Twierdzą oni, że Polska pozostawiona sobie zginie. Znamy to hasło, gdyż niejednokrotnie używali go Niemcy. Dawno już szermował nim Landrat ... na zebraniu księży, gdy żądał pomocy. Wiemy dobrze, że propaganda niemiecka kryje w sobie terror. Jakaż może być ich sytuacja, gdy dziś żądają pomocy i spokoju na tyłach frontu.

W prasie angielskiej i amerykańskiej pojawiły się antypolskie artykuły, które skwapliwie zostały przedrukowane przez Goebbelsa. Zbyt cenimy wolność słowa, abyśmy mogli żądać zaprzestania takich wystąpień. Ciekawem jest jednak dlaczego Goebbels się tak z tego cieszy. Pragnie on wpoić w Niemców przekonanie, że jesteśmy osamotnieni w walce. Propaganda Goebbelsa głosi, że Anglia sprzedała Polskę, a Stany bronić jej też nie będą. Ciekawym jest, że argumenty Goebbelsa powtarza stacja nieprawnie podszywająca się pod imię Kościuszki. Chce ona wpoić w nas przekonanie, że alianci prowadzą własną politykę i opuścili swego pierwszego sprzymierzeńca. Kiedy londyński "Economist" ogłosił nieprzychylny Polsce artykuł stacja "patriotów" grzmiała o osamotnieniu Polski. Czy tak bardzo zależy panom patriotom z Moskwy na podważeniu zaufania do sprzymierzonych ? Samo nawoływanie do partyzantki w Polsce to tak, jak działalność Goebbelsa i Himmlera. Jeden głośno krzyczy o swoich sukcesach, a drugi zabija po cichu i pragnie, aby nikt o tem nie wiedział. Goebbels przedrukowuje antypolskie artykuły prasy angielskiej i amerykańskiej aby zniszczyć jednolitą strukturę narodu polskiego. Radiostacja nie godna imienia Kościuszki, chce rozbić jednoś sił Polski, potrzebnych do walki z tyranią. Jedni i drudzy chcą nas rozbić. Zdajemy sobie sprawę z faktu, że wrogowie nasi chcą poderwać zaufanie jakie mamy do sprzymierzonych. Radiostacji Kościuszki zależy specjalnie na zniszczeniu naszej wiary i utracie przez nas zaufania, bo przecież artykułów przychylnych Polsce nie przytacza. Ale może nie przytaczać. O stacji tej mamy wyrobioną opinję, a społeczeństwo wierzy i ufa sprzymierzonym.

Naród polski nie daje się złamać. Naród polski rozumie znaczenie wiedzy i garnie się do niej. Po głębokich i zapadłych wsiach młodzież nasza przygotowuje się do matur i kontynuuje studja uniwersyteckie. Pomiędzy wsiami wymienia się podręczniki i książki. Dobra to wróżba na przyszłość. Lud będzie oczytany i uświadomiony. Tworzą się kadry przyszłej inteligencji.

Wypowiedzenie wojny przez rząd Badoglio Niemcom jest doniosłym wydarzeniem. Stanowisko sprzymierzonych wobec Włoch jest jasne : nadal obowiązują warunki kapitulacji. Nie tak łatwo z wroga stać się sprzymierzeńcem. Udział Włochów w wojnie i ich wysiłek dla sprzymierzonych zadecyduje o ich sytuacji powojennej. Przykład Włoch uczy, że w tej wojnie nie wolno być neutralnym. Naród włoski opowiedział się za neutralnością. Mussolini wybrał inną drogę. Naród zażądał pokoju i idąc pokutną drogą zrzucił Mussoliniego i doprowadził do zawarcia pokoju. Zajęcie terytoriów przez Niemców zmusiło naród włoski do wojny. Wobec polityki niemieckiej wszelki pokój jest fikcją nie do utrzymania. W podobnym położeniu znajduje się Finlandja, której premier oświadczył, że drogi Niemiec i Finlandji wkrótce się rozejdą.

Wszystkie państwa zaskoczone totalną wojną Hitlera muszą zadecydować czy z nim, czy przeciw niemu. Los Włoch może stać się wkrótce losem Bułgarji, Rumunji czy Węgier. Łatwiej Hitlerowi zbombardować n.p. Sofję, niż sprzymierzeńcom pełen pamiątek Rzym.

Podział dywizji ukraińskich S.S. na mniejsze oddziały i rozesłanie tych oddziałów po Europie odbiło się głębokim echem w sercu narodu ukraińskiego. Zamiast do walki użyci zostali żołnierze tej dywizji jako żandarmi brunatnych oprawców i budzą w całej Europie nienawiść do narodu ukraińskiego. Zdajemy sobie sprawę, jakie muszą być uczucia narodu ukraińskiego. Pamiętamy jak z trudem i hałasem organizowano tą dywizję. Niemcy obiecywali złote góry. I cóż zostało z tych snów? Europa sądzić będzie według czynów, a nie według podniosłych słów o potędze. Naród polski rozumie głęboką tragedję bratniego narodu ukraińskiego. Dzisiaj naród ukraiński powinien zdać sobie sprawę, że zdobyć się musi na czyn, który postawi go obok narodu polskiego. Droga do pełnego porozumienia z Polską na równych prawach jest otwarta.

W Warszawie rozgrywa się nowy akt tragedji. W Warszawie okupanci przeprowadzają nowe masowe łapanki. W dniu 13-go bm. od samego rana wojska, policja i Gestapo zamknęły samochodami ulice. Aresztowano wszystkich, którzy znaleźli się w kotłach. Broniących się mordowano. Kilkadziesiąt osób padło ofiarą. Dnia 14-go bm. powtórzyło się to samo i w tej samej skali. Wiele tysięcy osób aresztowano i los ich nie jest znany. Podczas łapanek megafony umieszczone na ulicach, ogłaszały 60 nazwisk osób aresztowanych jako zakładników. Za jednego zabitego Niemca pozbawiano życia 10 zakładników. Akcja niemiecka ma przebieg krwawy. Brak nam słów na wyrażenie naszych uczuć wobec nowej tragedji stolicy. Wołamy tylko : w Warszawie łapanki!

Stacja omawia następnie kradzieże wykonywane przez Niemców. Podaje ona liczbę Niemców siedzących po różnych więzieniach w Krakowie za kradzież na szkodę Niemców. Liczba ta wynosi 860 ludzi. Kradzieże na szkodę Polaków nie są karane. Ten sam temat omawia się również, podając nazwiska Niemców, którym wytoczono w Białymstoku proces karny o kradzieże. Są nimi : technik budowlany Edward Artych oraz inspektorzy Voigt i Wende.

Omówienie znaczenia portów Gdyni i Gdańska dla Niemiec, w którym podkreślono, że stacja pragnie zwrócić uwagę naszych sprzymierzeńców na fakt, że obecnie porty te stały się jedynym miejscem przeładunkowym dla dróg wiodących do Szwecji i Finlandji. Ostatnie amerykańskie bombardowania przerwą możność korzystania z portów tych na dłuższy czas. Samoloty aliantów na które czekaliśmy na próżno we wrześniu 1939 niosą nam dziś odsiecz.

Wyrokami sądu Polski Podziemnej skazani zostali na śmierć Andrzej Haja, sołtys w Rybitwach, Józef Chyłko, rolnik oraz Wacław Nowak, rolnik z Lipnicy Wielkiej, pow.Nowy Sącz, za denuncjacje,na śmierć przez zastrzelenie. Wyrok wykonano.

W dniu 29-go sierpnia bojownicy Polski Podziemnej dokonali napadu na lokal loterji niemieckiej, przeznaczonej dla Polaków, zabierając losy i książki kasowe. W ten sposób pozbawiono Niemców możliwości okradania narodu polskiego. Wiadomość tą podaje stacja dopiero obecnie, gdyż sprawcy napadu są w tej chwili cali i bezpieczni.

Niemcy czynią zamachy na polską młodzież i chcą jej odebrać możność zdobycia wiedzy. 76 Volksdeutschów wyszkolonych w Radomiu przybyło do Warszawy /powtórzenie/.

RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI, po polsku, 15. i 16.X. g.15.00.,20.55.,21.55.,23.00.

Wojska sowieckie przekroczyły Dniepr i są coraz bliżej polskich granic, niosąc umęczonemu krajowi wyzwolenie. Nie cieszy to jednak rodzimej reakcji, której żal stanu dzisiejszego, która boi się czerwonej armji, wyrzucenia wroga i zerwania kajdan przez wojska bratniego narodu. Boją się tej nowej Polski co powstanie z męki i walki narodu, Polski wolnej i demokratycznej.

Sztab główny gwardji ludowej donosi, że oddziały zbrojne napadły na obóz w ... /nazwy nie dosłyszano/ i uwolniły 400 junaków. Jest to drugi wypadek tego rodzaju. Pierwszy miał miejsce w Życzynie. Żołnierze gwardji ludowej wyrywają z niewoli naszą młodzież, którą Niemcy dziesiątkami tysięcy wywożą na roboty i zmuszają do harówki ponad siły. Mobilizacja do Baudienstu jest zbieraniem materjału na mięso armatnie. Tam przerabia się naszą młodzież na janczarów. Niechaj ta mobilizacja będzie hasłem do wzmożenia czynnej walki z okupantem.

Komunikat z pola walki z 5-go bm. wydany przez sztab główny gwardji ludowej donosi, że oddziały zbrojne zniszczyły : 15 urzędów gminnych, kilka urzędów pocztowych i mleczarń. 30 wagonów zboża rozdano ludności. Wyniki te to dalszy etap do zniszczenia administracji niemieckiej. Niemcy zmuszani są do przenoszenia urzędów do miast powiatowych i utracili w ten sposób możność kontroli i rabunku żywności. Zawdzięczamy to sukcesy zwycięstwom naszego wschodniego sąsiada. Cofanie się Niemców powiększy jednak rabunek w kraju. Walka z Niemcami nabiera więc dlatego coraz większego znaczenia. Polskie oddziały zbrojne to krew z krwi i kość z kości narodu polskiego. Walka ta to jaskrawy symbol troski o naszą ludność. Przyśpiesza ona wyzwolenie i przyniesie szczęście Polsce.

15-go bm. mija 126 lat od śmierci Tadeusza Kościuszki. Kościuszko jest symbolem walk o Polskę sprawiedliwą i demokratyczną i dlatego żyć będzie wiecznie w sercach Polaków. Nawoływał on do walki zawsze i wszędzie. W roku 1806 widząc, że Napoleon nie kwapi się do utworzenia wolnej Polski, Kościuszko wzywał naród do powszechnego powstania. Występował zawsze przeciw ciasnym umysłom swoich rodaków, lojalnych wobec zaborców. Kościuszko był pierwszym człowiekiem, który zrozumiał znaczenie walki partyzanckiej i spopularyzował ją w Polsce. Jest on pierwszym wodzem w sukmanie, wodzem powstania narodowego, który zwrócił się do chłopa, i który pragnął, by Polska była dla tego chłopa matką, a nie macochą. Był on wszędzie tam, gdzie walczono o wolność i dlatego widzimy go w wojnie wyzwoleńczej St.Zjednoczonych. Interesował się rewolucją francuską. Wskazaniem jego było by Polska ufała wyłącznie tylko siłom własnym w narodzie i nie traciła nadziei nawet w najgorszej sytuacji. Polacy! Dziś, kiedy mamy wielkich i potężnych sprzymierzeńców musicie pamiętać o rozkazach Kościuszki. Musicie pamiętać, że jesteście silni, siłom swoim zaufać i zwyciężyć. Wolny lud polski związany

ze Związkiem Radzieckim i wielkimi demokracjami Zachodu, składa hołd pamięci Tadeusza Kościuszki i przysyła pozdrowienia wszystkim Polakom, którzy walczą pod sztandarami jego imienia, pierwszej dywizji, która bije się u boku czerwonej armji, lotnikom z dywizjonu im.T.Kościuszki i partyzantom z oddziału Kościuszkowskiego oraz wszystkim tym, którzy w jego imieniu idą do walki o wolną i sprawiedliwą Polskę.

Polskie oddziały zbrojne spaliły składy i fabrykę wyrobów gumowych "Tudor" pod Warszawą. Fakt ten jest dalszym ogniwem w łańcuchu zniszczeń w przemyśle niemieckim. Wezwanie robotników do niszczenia wyrobów gumowych jak opon oraz samochodów i samolotów. Należy wzmacniać sabotaż i korzystać z każdej sposobności, by niszczyć wroga.

Niemcy przenoszą kuźnicę broni do naszego kraju. Zrujnowali oni nasz przemysł, ale rozwijają przemysł zbrojeniowy. Radiostacja wymienia następujące fabryki : Handtke, P.Z.T.T., fabryka w Pionkach oraz w Skarżysku. Zakłady te produkują wszystko co Niemcom potrzebne jest do prowadzenia wojny. Powinniśmy o tem pamiętać i zdawać sobie sprawę, że w fabrykach naszych produkuje się broń przeciwko nam samym. Na froncie wschodnim walczą obok żołnierzy sowieckich,żołnierze polscy i w tym samym czasie, gdy oni przelewają krew, my wykuwamy broń przeciwko nim. Robotnicy przemysłu zbrojeniowego powinni pamiętać, że ich obowiązkiem jest, by ani jeden czołg, ani jeden pocisk, ani jeden karabin nie wyszedł cały z fabryk wroga na ziemiach polskich. W wielkiej bitwie z przemysłem wroga musi wziąć udział cały naród.

RADIO CHRZEŚCIJAŃSKIE, po polsku, 15.X.g.21.40.

Niemcy nietylko otoczyli Watykan, ale wkroczyli doń i urządzili tam koszary. Stanowisko zajęte przez katolików włoskich, którzy walczą z Niemcami i którzy przedtem brali udział w strajkach i demonstracjach jest słuszne. Brutalne krzyżactwo szydzi z naszej wiary, ale nie pomoże ani prześladowanie księży, ani zmuszanie do ciężkich prac w niedzielę i święta. Walka katolików polskich z Antychrystem Hitlerem wyda owoce, ale walka ta wtedy będzie owocna, jeżeli połączymy się ze wszystkimi Polakami, którzy biorą czynny udział w walce z hitlerowcami.

Sprawiedliwy jest Pan we wszystkich drogach Swoich - mówi Pismo Święte. I Pan wysłuchał naszych modłów. Rosjanie przekroczyli Dniepr i zmierzają do Kijowa, zajęli Zaporoże i kroczą wciąż na zachód. Kapelan z dywizji im.T.Kościuszki, ks.Kupsz odprawia nabożeństwa i modlitwy o uwolnienie Kraju od barbarzyństwa.

Niemcy są z piekła rodem. Są oni zakałą ludzkości, a starają się przedstawić jako obrońcy chrześcijaństwa. Niektórzy Polacy robią to samo, strasząc niebezpieczeństwem bolszewickim. Dlatego też dobrze zrobił arcybiskup Yorku, że odwiedził Rosję. Widział entuzjazm religijny ; z zachwytem mówił o ofiarności i męstwie Rosjan i partyzantów. W ten sposób rozwiane zostały kłamstwa o naszym wschodnim sąsiedzie. W tym czasie, kiedy w Rosji rozwija się chrześcijaństwo, Papież jest więziony w Watykanie. Tylko walka z Antychrystem Hitlerem, walka na każdym polu przyniesie nam zwycięstwo.

ZEESEN, po angielsku, 14.X.g.23.30. D-t.B.B.C.
W ciągu wielu dyskusji, które miały miejsce w Londynie na temat stosunków angielsko-sowieckich, często zapytywano, czy Sowiety powinny dać gwarancję niepodległości państw bałtyckich. W ostatnim wydaniu "Sunday Times" stwierdza, że w Moskwie wyrażono zdziwienie iż w prasie brytyjskiej mogły się ukazać sugestje tego rodzaju. Artykuł wstępny "Prawdy" podkreśla, że państwa bałtyckie są taką samą częścią Zw.Sowieckiego jak Kalifornja St.Zjednoczonych. Dziennik dodaje, że stosunek Kremla do tego zagadnienia jest podobny do stanowiska zajętego wobec granic sowiecko-polskich z roku 1941. W tej sprawie również Moskwa nie dopuszcza do żadnych dyskusji.

WORKERS CHALLENGE, po angielsku, 15.X.g.20.10. D-t.B.B
W pogadance stwierdza się, że "panowie" angielscy mają swoje własne cele wojny, gdyż jest to wojna zarówno między kapitalistami i nazi jak kapitalistami i socjalistami. Popatrzcie gdzie tylko chcecie i wszędzie dzieje się to samo, stwierdza autor. N.p. w Polsce. Od roku 1939 w naszym kraju egzystuje reakcyjny polski rząd wygnańczy. Od czterech lat z pomocą naszych panów te szczury udają prawdziwy polski rząd. A wszystko to dzieje się wtedy, gdy tysiące prawdziwych polskich socjalistów można osiągnąć i gdy oni są gotowi i chętni do utworzenia prawdziwego rządu ludowego. Czyż jednak pozwolono im uczynić coś w tym rodzaju ? Nie. Panowie mają inne plany.

RADIO NATIONAL, /Oś/, po angielsku, 15.X.g.20.50. D-t.B.B.C.
U ludów będących w kontakcie z rządami wygnańczymi wzmaga się obawa przed nieporozumieniami. Stosunki rosyjsko-polskie, włosko-jugosłowiańskie i włosko-etiopskie są beznadziejne, nie mówiąc już nic o stosunkach między Grekami i Włochami.

WEICHSELSENDER, po niemiecku, 14.X.g.19.30. D-t.B.B.C.
Z Lublina donoszą : szkolnictwo zawodowe niemieckie w okręgu lubelskim rozwija się stale. Wkrótce zostaną otwarte nowe szkoły dokształcające. Prócz szkoły rolniczej w Krasnymstawie, do której uczęszcza 100 uczniów otwarto szkoły zawodowe dla ślusarzy i cieśli, oraz szkołę gospodarstwa domowego dla dziewcząt w Zamościu. Planuje się otwarcie szkoły handlowej niemieckiej w Lublinie. Otwarcie szkoły ślusarskiej nastąpi w listopadzie. Poczyniono specjalne przygotowania celem pomieszczenia uczniów.

Wyniki zbiórki na pomoc zimową w Gen. Gub. przewyższyły wyniki zeszłoroczne o 59,8%. Zbiórka Czerwonego Krzyża na ten sam cel wskazuje wzrost w roku 1943 o 88 %.

Z Radomia donoszą : Na specjalnym zebraniu narodowo-socjalistyczna organizacja kobieca na miasto Radom przyjęła dziewczęta, które osiągnęły wiek 21 lat, z organizacji B.D.M. Zebranie miało miejsce w sali budynku administracji okręgowej w Radomiu. Dowódca okręgu B.D.M. Radom Krüger przypomniał odchodzącym dziewczętom by nigdy nie przestały pracy dla ruchu. Służą one sprawie ogólnej. Oddał on dziewczęta w ręce

kierownika kobiecej organizacji narodowo-socjalistycznej Schirmera.-Departament dla pomocy społecznej partji narodowo-socjalistycznej w Gen.Gub. zorganizował ostatniej zimy przedstawienia na pomoc zimową. Przedstawienia te przeznaczone były dla ograniczonej liczny publiczności. Tegoroczny plan przewiduje udostępnienie przedstawień szerokiej publiczności, za pomocą wydawania wolnych biletów, zwłaszcza dla młodzieży oraz dzieci. Hitlerjugend weźmie udział w przedstawieniach dramatycznych.

BARI /Stacja rządu Badoglio/, po włosku, 15.10.g.13.00.
D-t.B.B.C.

Sądy patriotów polskich wydają i wykonują wyroki śmierci na komendantach więzień w Polsce.

II.

O g ó l n e.

NBBS, /Oś/, po angielsku, 15.X.g.20.30. D-t.B.B.C.
W pogadance na temat artykułu, który ukazał się w "Prawdzie" w związku z konferencją moskiewską komentator oświadcza : oczywiście po przeczytaniu artykułu w "Prawdzie" Eden zda sobie sprawę z beznadziejności prób wysunięcia kwestji państw bałtyckich czyteż jakiegokolwiek innego potencjalnego sąsiada Rosji. Sądzicie, że dla Sowietów wystarczy podanie swych życzeń prywatnie do wiadomości naszego Foreign Office, ale to nie jest droga, której używają Sowiety. Pamiętamy, że w roku 1939 nasi przedstawiciele przebywali na Kremlu przez parę tygodni pod wrażeniem, że zawierają sojusz z Sowietami. Pewnego dnia zostali poinformowani przez posłańca, że Rosja zawarła pakt z Niemcami. Mamy nadzieję, że lekcja ta nie została zapomniana. Jest to ilustracja sposobów rosyjskiej techniki dyplomatycznej.

LAHTI, po szwedzku, 15.X.g.05.15 D-t.B.B.C.
Mówiąc o Azorach, komentator wojskowy stwierdza, że Portugalja prawdopodobnie pozostanie stroną nie-wojującą. Alianci nie zyskaliby nic na tem, gdyby Portugalja poszła wraz z nimi, chyba żeby wojna rozpętała się na Półwyspie Iberyjskim. Niemcy nie skorzystaliby na takim rozwoju wypadków. Jednakowoż Brytyjczycy oczekują pewnych konsekwencji politycznych w związku z tym krokiem Portugalji. Mówi się n.p., że Turcja i Hiszpanja mogą przejść na stronę aliantów. Azory mają znaczenie dla aliantów także dlatego, że mogą obecnie rozpocząć swoją ofenzywę,mając możliwość transportowania wojsk i materiałów do Europy.

VOICE OF FREE ARABS /Oś/, po arabsku, 15.X.g.18.15.
D-t.B.B.C.

Atmosfera polityczna w Turcji przepełniona jest obawami i niepewnością, a to z uwagi na niebezpieczeństwa zagrażające ze wszystkich stron. Dążeniem Rosjan jest posuwanie się naprzód by połknąć co się da. Neutralna Turcja nie miałaby żadnych obaw, gdyby nie to, że Anglo-Sasi

i bolszowicy nie pozwalają na to, by jakiekolwiek państwo czuło się bezpieczne. Wkazywaliśmy już na możliwość agresji anglo-saskiej przeciw Turcji i na naciski na rząd turecki, by zezwolił on aliantom na zajęcie terytorium tureckiego graniczącego z obszarami zajętymi przez Niemców. Turcja jest niepewna co do decyzji, które zapadną na konferencji moskiewskiej, na której Rosja będzie wysuwać żądania kontroli na morzu Śródziemnym, a wiadomo, że wielokrotnie wysuwała żądania w stosunku do Dardaneli. Ostatnie rozmowy Inounu z ambasadorami brytyjskim i Stanów wskazują, że Turcja zbliska śledzi rozgrywające się wypadki.

TRANSOCEAN, po angielsku, 15.X.g.10.41. D-t.B.B.C.
Ze Sztokholmu donoszą : wbrew oświadczeniom "Prawdy", iż drugi front będzie głównym tematem konferencji trzech mocarstw brytyjskie koła nie są skłonne do pesymizmu na temat konferencji. Stwierdzają to szwedzcy korespondenci z Londynu. "Dagens Nyheter" oświadcza, że brytyjskie stanowisko opiera się głównie na przeświadczeniu, że ostrzeżenie "Prawdy" skierowano jest głównie do St.Zjednoczonych i mniej do rządu, a raczej do prasy. Szwedzki korespondent donosi, że koła brytyjskie nie są skłonne do interpretowania artykułu sowieckiego w ten sposób, jakoby ugoda na temat drugiego frontu była krokiem przedwstępnym do uzgodnienia problemów politycznych. Jeśli by tak było to wówczas ministrowie spraw zagranicznych nie byliby właściwymi delegatami na konferencję moskiewską, gdyż ani Eden ani Hull nie mogą decydować o sprawach wojskowych.

ANKARA, po turecku, 14.X.g.18.15. D-t.B.B.C.
"Prawda" stwierdza, że drugi front będzie głównym tematem rozmów moskiewskich ; Raczej podniecconych odpowiedzi udzielono tym, którzy sądzą, że w rozmowach poruszy się granice rosyjskie.

NBC /New-York/, po angielsku, 15.X.g.13.10. D-t.B.B.C.
W radio-korespondencji z Moskwy, stwierdza się, że w Moskwie atmosfera w przede dniu konferencji ministrów spraw zagranicznych Stanów, W.Brytanji i Rosji jest dobra. Wczoraj na przyjęciu w ambasadzie Stanów wydanym dla Donalda Nelsona widziałem Mikojana. Miał on dłuższe uprzejme rozmowy z szeregiem z nas. Wyszyński i Litwinow oraz inni wysocy urzędnicy rosyjscy byli również obecni. Atmosfera była niezwykle miła, najmilsza jaką znam od trzech lat. Dobrze to wróży o samej konferencji.

WEICHSELSENDER, po polsku, 16.X.g.15.30.
Celem konferencji z Moskwie jest ustalenie granic. Gdyby tylko chodziło o drugi front, to konferencja ministrów spraw zagranicznych byłaby niepotrzebna. Antonescu oświadczył, że interesy Rumunji i Niemiec na Bałkanach i na Morzu Czarnym są zgodne.

MOSKWA, po polsku, 15 i 16.X.g.17.30.19.30.21.15.23.15.23.
"Izwiestja" poświęca artykuł spotkaniu Eden-Hull-Mołotow. Szereg spraw i zagadnień, wynikających z walki dojrzało do dyskusji..Tematem konferencji będzie także szereg zagadnień powojennych, a więc stosunek do zwyciężonych Niemiec, zagadnienia ekonomiczne, stosunek do małych narodów jak Węgier, Finlandji, czy Rumunji. Zwłaszcza te ostatnie budzą wiele zainteresowań w prasie zagranicznej. Dziennik stwierdza w innym artykule, że przystąpienie Włoch do wojny, oraz umowy z Portugalją, są klęską polityczną Niemiec.-Wiadomości z frontu.-Odbicie Zaporoza.-Niemcy grożą narodom europejskim.-Goebbels stwierdza w "Das Reich", że Europa nie jest godna obrony hitlerowców.-Życie zaplecza radzieckiego.-Działania we Włoszech.